

## Framställan om ändring i luftfartslagen (2010:500), luftfartsförordningen (2010:770) samt i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

I2019/00525/TM

TU – Medier i Sverige har tagit del av rubricerad framställan från Transportstyrelsen/Infrastrukturdepartementet och får anföra följande. TU begränsar sitt yttrande till förslagen om ändringar i offentlighets- och sekretesslagen.

### Sammanfattning

- TU avstyrker förslaget om att införa absolut sekretess för uppgifter i sk händelserapporter inom civil luftfart.
- TU avstyrker förslaget om att införa sekretess för uppgifter från ljudregistratorer inom civil luftfart.

### 1. Sekretess för uppgifter i händelserapporter

I Transportstyrelsens framställan föreslås att bestämmelsen i 29 kap. 10 §, första stycket, offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ändras på så sätt att absolut sekretess införs för uppgift som lämnas av en enskild i en rapport om händelse inom civil luftfart.

Föremålet för sekretessen är den enskilde som rapporterar uppgifterna, inte uppgifterna om händelsen i sig. Tanken är att den enskilde inte ska tveka att göra en anmälan om något som hänt.

I en sådan situation kan sekretessen motiveras, men självfallet är det många gånger så att något sekretessbehov inte föreligger. I dag föreskriver därför bestämmelsen att en skadeprovning ska äga rum. Skaderekvisitet är rakt, det vill säga med en presumtion för offentlighet. Det är alltså endast om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs, som den inte ska lämnas ut.

Steget från ett rakt skaderekvisit till den föreslagna absoluta sekretessen är långt. Och vid införandet av bestämmelsen i 29 kap 10 § (prop. 2006/07:110 s

43 ff) gjordes uppenbarligen en avvägning mellan insyns- och sekretessintresset som utmynnade i ett rakt skaderekvisit.

Någon sådan avvägning görs inte i framställan. Det enda skäl som anförs för en sådan förflyttning är att det genomförts ändringar i bilagorna till den sk Chicago-konventionen (FN:s konvention om internationell civil luftfart) och att Sverige genom sin anslutning till konventionen är bunden av dessa.

Det går dock att utläsa att Transportstyrelsen haft möjlighet att lämna synpunkter på förslagen till ändringar i bilagorna. I en skrivelse av den 15 oktober 2015 – TSL 2015-3723 – från Transportstyrelsen framgår också att man framfört att den föreslagna regleringen *”is not in line with Swedish legislation of disclosure of public documents”* och att *”Sweden will need to notify an exemption”* om förordningen i denna del inte ändras till en rekommendation.

Men Transportstyrelsens förslag i framställan är nu alltså att Sverige i stället ska skärpa sekretessen. Som där anges (s 15 ff) har emellertid Sverige också möjlighet att innan den 7 oktober 2019 anmäla avvikelser från bilagan.

Mot den bakgrunden avstyrker TU förslaget om införande av absolut sekretess och förordar att man från svensk sida anmäler avvikelse från bilagan.

## 2. Sekretess för uppgifter från ljudregistratorer

I framställan föreslås en ny bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen om att inspelningar från arbetsplatser inom civil luftfart (till exempel cockpit och flygledartorn) ska omfattas av samma sekretess som för händelserapporter. Detta föreslås ske genom en hänvisning till bestämmelsen i 29 kap 10, där Transportstyrelsen (se p. 1 ovan), alltså föreslår att absolut sekretess ska gälla.

Frågan är inte ny. Redan 1993 diskuterades den, också då efter en myndighetsframställan, i en departementspromemoria (Ds 1993:55), där slutsatsen var att sekretess inte var motiverad.

Regeringen var, i den efterföljande propositionen (prop. 1993/94:165 s 59 ff) av samma uppfattning. Man konstaterade att exempelvis piloters intresse av sekretess är förståeligt, men framhöll samtidigt att *”Om sekretess skulle gälla för innehållet i ljudregistratorn, eller delar därav, skulle det inte vara möjligt för allmänheten eller medierepresentanter att fullt ut få reda på vad haverikommissionen grundar sina slutsatser på.”*

Enligt TU:s mening har inget framkommit som i dag föranleder en annan bedömning. I den utsträckning åtagandena i ovan nämnda bilagor till Chicagokonventionen kräver det, utgår TU från att Sverige, på samma sätt som i fråga om sekretessen för händelserapporteringen, anmäler avvikelse.

Mot den bakgrunden avstyrker TU förslaget.

Stockholm 2019-09-18

TU – Medier i Sverige

Jeanette Gustafsdotter  
VD

Per Hultengård  
Jurist